

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65)

(Ju2018/04064/L4)

Statens institutionsstyrelse (SiS) ställer sig bakom förslagen i betänkandet. SiS vill dock enligt nedan understryka vikten av några av de bedömningar och ställningstaganden som görs av utredningen.

Avsnitt 8.5.1. Bör det införas en bestämmelse om utlämnande av uppgifter i syfte att förebygga terrorism?

I betänkandet görs bedömningen att det inte bör införas en sekretessbrytande bestämmelse som ger socialtjänsten utökade möjligheter att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om enskilda som inte avser misstankar om brottsliga handlingar till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen inom ramen för de senare myndigheternas arbete med att förebygga terrorism.

SiS ställer sig bakom denna bedömning eftersom det finns en klar risk för att utlämnanden av uppgifter från SiS verksamhet till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen om icke-brottsliga gärningar eller beteenden riskerar att äventyra de placerade ungdomarnas tilltro till, och relationer med, SiS personal. Tillitsfulla relationer är en viktig förutsättning i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och terrorism. Som en del av det arbetet inom SiS hålls samtal med ungdomar som uppvisat våldsextremistiska tendenser. Den unge får då samtala fritt om sin situation och varför hen dras till våldsextremistiska budskap eller grupperingar. Syftet med samtalen är att försöka bidra till att motivera ungdomen att ifrågasätta tankar, attityder eller handlingar som bejakar våld. Att vidarebefordra uppgifter som lämnats i förtroende till SiS personal och som rör problematiska attityder och handlingar men som inte är brottsliga skulle således kunna vara direkt kontraproduktivt. Det kan dessutom förekomma att placerade ungdomar inom SiS ger uttryck för våldsförhållande attityder och ibland även uttalar hot utan att för den skull ha en extremistisk agenda, vilket gör det svårt för personalen

---

Statens institutionsstyrelse

att bedöma allvaret bakom orden. Som konstateras i betänkandet ryms även icke-demokratiska åsikter inom yttrandefriheten och SiS har i sitt förebyggande arbete mot våldsbekämpande extremism framhållit vikten av att tillgodose ungdomars och klienters rättigheter. Begränsas dessa riskerar det att spä på känslor av utanförskap och minskad tilltro till samhället, vilket i sig ökar risken för att individer dras till våldsextremistiska sammanhang.

8.5.2 Bör utlämnande kunna ske vid misstankar om fler begångna brott med anknytning till terrorism?

I betänkandet föreslås vidare att det införs en ny sekretessbrytande bestämmelse i 10 kap. offentlighets och sekretesslagen (2009:400) som medför att myndigheterna inom socialtjänsten får möjlighet att lämna sekretessbelagda uppgifter som rör misstankar om begångna brott enligt lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall (finansieringslagen), lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet (rekryteringslagen) samt begången förberedelse och stämpling till terroristbrott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott (terroristbrottslagen) till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Det kan konstateras att lagändringen möjliggör utlämnande av fler uppgifter än vad som är möjligt idag, till exempel skulle det innebära att SiS kan lämna uppgifter om ungdomar och klienter som rest eller påbörjat en resa i terrorismsyfte. Bestämmelsen innebär dock en möjlighet och inte en skyldighet, något som myndigheten ser positivt på av ovan angivna anledningar.

Beslut i detta ärende har fattats av tf. generaldirektören Jan-Eric Josefsson. I handläggningen har deltagit tf. utvecklingsdirektören Annika Eriksson och chefsjuristen Eleonore Källstrand Nord. Föredragande har varit verksjuristen Tora Nissen.

Jan-Eric Josefsson

Tora Nissen